

Sveučilište u Zadru
Odjel za sociologiju

**STRATEGIJA ODJELA ZA SOCIOLOGIJU
U RAZDOBLJU 2009. - 2014.**

**Savršena ustanova je ustanova koja je stalno
zabrinuta vlastitom nesavršenošću.**

Zygmunt Bauman

Zadar, veljača 2009.

Sadržaj

1. Uvod	3
1.2. Polazišta za strategiju	4
1.2.1. SWOT analiza Odjela za sociologiju 2005.-2008.....	4
1.2.2 Rezultati studentske evaluacije rada nastavnika/ca.....	6
1.2.3. Ostale aktivnosti Odjela važne za strategiju.....	6
2. Ciljevi	7
2.1 Dugoročni ciljevi	7
2.2. Srednjoročni ciljevi	7
2.3. Kratkoročni ciljevi	7
3. Strategija za promicanje kulture kvalitete	8
4. Strategija za učenje i nastavu	9
5. Strategija za primjenu pedagoških metoda u nastavi i razvoju nastave	10
6. Strategija za razvoj i istraživački rad.....	11
7. Strategija za poticanje mobilnosti.....	11
8. Strategija za unapređenje infrastrukture i usluga studentima/cama	12
9. Strategija za usavršavanje osoblja.....	12
10. Strategija za razvoja resursa (materijalnih, financijskih, ljudskih)	13
11. Strategija za razvoj komunikacija i informacija.....	13
12. Strategija za razvoj međunarodne suradnje.....	14
13. Zaključak.....	14

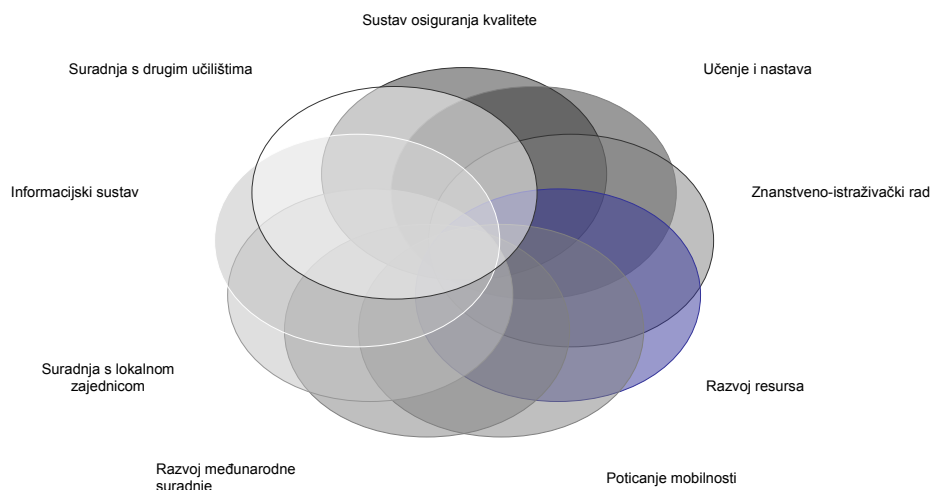
1. Uvod

Odjel za sociologiju Sveučilišta u Zadru svoju strategiju temelji na svijesti da znanje, znanost, visokoškolska nastava i znanstveno-istraživački rad pridonose slobodi ideja i jačanju društvene pravde, ali i da su jedan od temeljnih razvojnih resursa svakog društva. Budući da je naš zadatak da kroz visokoškolski obrazovni sustav promičemo kulturu kvalitete i znanja, jačamo kulturu učenja i razumijevanja, potičemo vrijednosti slobode i argumentiranog suprotstavljanja, vlastitog mišljenja i nezavisnosti, strategija Odjela naglašava profesionalnost, kreativnost, inovativnost i suradnju sa studentima, akademskom i lokalnom zajednicom i društvom u cjelini. Strategija ima za cilj postupcima i mjerama za osiguravanje kvalitete pridonijeti jačanju standarda programa i diploma što ih Odjel dodjeljuje. Stoga smatramo da jačanje kulture kvalitete pridonosi prepoznatljivost Odjela kao promicatelja atraktivnosti i konkurentnosti unutar hrvatskog i europskog prostora obrazovanja.

Strategija Odjela za sociologiju proizlazi iz procjene stanja dobivene temeljem samovrednovanja Odjela provedenog tijekom 2008. godine i temeljem kontinuirane djelatnosti na osiguranju kvalitete Odjela u svim aspektima njegove djelatnosti (znanstveni, nastavni, oni koji se tiču šireg doprinosa društvu, kao i administrativni i financijski). Strategija obuhvaća sustave osiguravanja kvalitete, učenja i nastave, znanstveno-istraživačkog rada, razvoja materijalnih, financijskih i ljudskih resursa, poticanja mobilnosti, razvoja međunarodne suradnje, suradnje s lokalnom zajednicom, informacijski sustav, suradnje s drugim učilištima. Uključuje, također i procjenu stanja i profila Odjela, dinamiku njegova razvoja prema strategijskim ciljevima, harmonizaciju prioriteta u odnosu na strategijske ciljeve, znanstvene resurse i politiku Odjela, kao i mjesta izvrsnosti, poticanja kreativnosti i kritičkog potencijala.

Slika 1. Područja obuhvata Strategije

Strategija se temelji na viziji, misiji i ciljevima Odjela.

Vizija Odjela je da u hrvatskom sociološkom prostoru bude prepoznat kao znanstveno i istraživački propulzivan, a u europskom kao pouzdan i kvalitetan partner koji afirmira mogućnosti sociologije u rješavanju društvenih problema i razvoja zajednice.

Misija Odjela je da kvalitetnim, društveno relevantnim istraživanjima i stalnim unapređivanjem nastavne, znanstvene i mentorske sposobnosti znanstveno-nastavnog osoblja, te integracijom nastavne i društvene odgovornosti s najnovijim znanstvenim spoznajama, omogući studentima/cama, ali i cjelokupnoj zajednici, razvijanje znanja i vještina koje će im pomoći u prilagodbi sve bržim društvenim promjenama. Pretpostavka ostvarenja te misije je razvijanje sociologije kao interpretativne, kritičke i istraživačke znanosti i akademske discipline koja je prisutna u javnom diskursu i korisna zajednici.

S ciljem ostvarenja svoje misije, Odjel surađuje s Upravom Sveučilišta u Zadru, s ostalim odjelima i institucijama visokog obrazovanja u Hrvatskoj i izvan nje te s lokalnom zajednicom nastojeći izgraditi partnerski odnos putem neposredne ili posredne komunikacije. Posebno se nastoji uspostaviti aktivna suradnja sa srodnim institucijama i organizacijama u zemljama Europske unije s ciljem primjene smjernica Bolonjske deklaracije i jačanja zajedničkoga Europskog prostora visokog obrazovanja

1.2. Polazišta za strategiju

- procjena dosadašnjih rezultata i postojećeg profila Odjela (na temelju SWOT analize, iskustva 2005-2008., rezultata studentske ankete, iskustva izvođenja nastave po „bolonjskim“ programima)
- europski standardi i smjernice za osiguranje kvalitete (European Standards and Guidelines for Quality Assurance, tzv. ESG)

1.2.1. SWOT analiza Odjela za sociologiju 2005.-2008.

SNAGA	SLABOSTI
- dobar program - broj zaposlenih (već sada natprosječna kadrovska popunjenost + jedna osoba u znanstveno -nastavnom zvanju u postupku zapošljavanja; + još jedno radno mjesto u znanstveno -nastavnom zvanju odobreno) - seminarske grupe male, asistenti/ce rade intenzivno i na njima i na vježbama - kvaliteta zaposlenih a) znanstvena izvrsnost (samoprocjena): 5 u kategoriji B (međunarodna razina) 1 u kategoriji D (bliži se nacionalnoj razini); b) nastavne aktivnosti : 2 u kategoriji B; 1 u kategoriji C (nacionalna razina)	- nedostatak predavača iz kvantitativne metodologije - nisu nam dobra sva predavanja - nedostupnost dijela nastavnika na konzultacijama - neinformiranost o recentnoj literaturi dijela nastavnika - neambicioznost dijela nastavnika - regionalno limitirani izbor studenata - nedovoljna identificiranost dijela nastavnika/ca s Odjelom (u profesionalnoj produkciji i javnom životu) - zanemariva znanstvena produkcija asistenata/ica - dio nastavnika u znanstvenim zvanjima

<p>1 u kategoriji D c) stručna aktivnost: 2 u kategoriji B; 2 u kategoriji D</p> <ul style="list-style-type: none"> - većina predavanja, vježbe i seminari su studenti ocjenjuju ocjenom koja je iznad prosjeka Sveučilišta - znanstvena i nastavna razina općenito daleko iznad prosjeka Sveučilišta; veliki napredak u odnosu na stanje prije nepune 3 godine <p><i>prednosti u odnosu na konkurenciju</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - dobro provođenje Bolonje; razumijevanje procesa; prilagođenost nastavnih programa i njihova izvedba u skladu sa zahtjevima procesa - razgranata međunarodna suradnja (u svim aspektima) - mobilnost studenata (prosjeck u Hrvatskoj 0,02%, na našem odjelu 5,9% → više od prosjeka EU) - mogućnost združenih studija (M.A. i Dr.) - zastupljenost kvalitativne metodologije u programu i nastavi - izuzetno dobar ugled na stranim sveučilištima (posebno Graz i Teramo, s kojima imamo već višekratnu suradnju) - sve veći ugled u hrvatskoj sociološkoj i sveučilišnoj zajednici - naša pregovaračka moć unutar Sveučilišta, Ministarstva i agencijâ raste - izuzetno dobri odnosi sa studentima - individualni rad (više od hrvatskog i europskog prosjeka) - omjer studenata i nastavnika je 1:14 	<p>nema projekte MZOŠ-a (važno zbog reprodukcije znanstvenog podmlatka)</p> <ul style="list-style-type: none"> - malo nastavnika/ca u najvišem zvanju (nemamo matičnost; nemogućnost pokretanja doktorskog studija i samostalnih izbora u zvanja) - nedostatak priručnika i skripata (pogotovo u područjima u kojima nudimo novosti u hrvatskom kontekstu) - nemogućnost adekvatne znanstvene reprodukcije (sužen izbor kvalitetnog asistentskog kadra: deficit u Hrvatskoj općenito i pogotovo onih voljnih promijeniti mjesto boravišta i doći u Zadar) - web stranice Odjela - arhiviranje - kabineti - tehnička opremljenost - biblioteka - prostor za studente/ice
<p>PRILIKE</p> <ul style="list-style-type: none"> - možemo bolje (u aspektima u kojima postoje slabosti) - stalno otvoreni natječaji MZOŠ-a za znanstvene projekte - možemo ponuditi specijalistička znanja za koje na tržištu postoji potreba (mediji, regionalni razvoj, migracije) - moguća integracija s drugim sveučilištima na razini združenih studija - s otvaranjem združenih studija otvara se novo tržište (SEE regija) - povećanje atraktivnosti Odjela za studentsku populaciju nuđenjem združenih studija 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> - nedostatak u osoblju osobe posvećene i stručne u kvantitativnoj metodologiji i statistici što predstavlja problem u planiranju nastave i znanstvenih projekata - smanjivanje financiranja znanstvene i nastavne djelatnosti (MZOŠ) - tržište ne prepoznaje niše zapošljavanja u koje može smjestiti profile (znanja i kompetencije) koje nudi studij sociologije (osobito na prvostupničkoj razini) - nedovoljan broj ljudi za adekvatno pokrivanje svih aspekata projekata koji nam se otvaraju kao mogućnost na temelju dosadašnje aktivnosti

- moguće daljnje diferenciranje u odnosu na druge studije (tematsko, specijalističko) - osnivanje Centra za znanstveni rad? - osnivanje časopisa? (specijalistički)	- unutarinstitucionalni problemi zbog razine naše znanstvene ambicije i uspješnosti koja znatno nadilazi prosjek konteksta u kojemu djelujemo
---	---

1.2.2. Rezultati studentske evaluacije rada nastavnika/ca

Na Odjelu za sociologiju u ljetnom semestru 2007./2008. provedene su 22 ankete. Veličina grupa koje su ispunjavale ankete u većini postupaka bila je do 20 studenata/ica (18), u dva između 20 i 30 te u tri slučaja između 30 i 40.

Tablica 1. Prosječni rezultati evaluacije nastavnog rada na predavanjima na Odjelu za sociologiju u usporedbi s rezultatima na Sveučilištu

Predavanja	Prosječan rezultat	Ukupan broj anketnih listića
	4,76	28
	4,65	11
	4,45	54
	4,45	45
	4,43	15
Odjel	4,28	213
Sveučilište	4,25	5947
	3,93	11
	3,64	20
	3,39	29

Tablica 2. Prosječni rezultati evaluacije nastavnog rada na seminarima i vježbama na Odjelu za sociologiju u usporedbi s rezultatima na Sveučilištu

Seminari i vježbe	Prosječan rezultat	Ukupan broj anketnih listića
	4,83	23
	4,65	10
	4,53	28
Odjel	4,51	142
	4,52	39
	4,40	26
Sveučilište	4,37	4166
	4,15	16

1.2.3. Ostale aktivnosti Odjela važne za Strategiju

Od trenutka uvođenja programa reformiranih prema bolonjskim principima poboljšalo se praćenje prolaznosti, uvedene su provjere prolaznosti tijekom semestara, te praćenje prolaznosti u višu godinu studija. Odjel je organizirao brojna predavanja „Bolonja na sociologiji“ otvarajući raspravu o temama ključnim za uspješno implementiranje Bolonjske reforme. Članovi/ce Odjela sudjelovali su u brojnim edukacijama studenata i nastavnog osoblja u području sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima. Također su bili ili su

još uvijek uključeni u brojna sveučilišna tijela i povjerenstva (primjerice Senat, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete, Etičko povjerenstvo, Povjerenstvo za web, Povjerenstvo za izdavačku djelatnost). Članovi/ce Odjela aktivno se uključuju u pripremu potrebnih materijala i dokumenata, formuliranje uputa, odluka i zaključaka u svim situacijama u kojima se traži komentar od strane Odjela. Tijekom tog razdoblja Odjel je surađivao s brojnim nevladinim organizacijama na lokalnoj i nacionalnoj sredini i nizu istraživanja u kojima su aktivno bili uključeni ne samo članovi/ce Odjela nego i studenti/ce.

2. Ciljevi

Ciljevi Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru dijele se na dugoročne, srednjoročne i kratkoročne:

2.1 Dugoročni ciljevi

- stalno poticati kvalitetu nastave i istraživanja,
- poticati studente/ice na kritičko mišljenje i samostalni istraživački rad,
- poticati nastavno osoblje kao i studente/ice na korištenje najrelevantnijih spoznaja struke,
- poticati transfer znanja stečenog kroz nastavni proces prema zajednici i društvu,
- razvijati i održavati kulturu rasprave i demokratskog djelovanja,
- poticati intedisciplinarnost, osobito u područjima koja, poput kulturnih studija, integriraju postavke i metode društvenih i humanističkih znanosti,
- promicati međunarodnu mobilnost i suradnju nastavnika/ca, studenata/ca, istraživača/ca i administrativnog osoblja,
- poticati nastavnike/ice u suradničkim zvanjima na usavršavanje,
- unapređivati kvalitetu nastavnog procesa kroz različite radionice pomoću kojih se unapređuju spoznaje o Bolonjskom procesu kao i metodičko-didaktičkim vještinama,
- kroz ishode učenja poticati individualni potencijal studenata,
- poticati socijalni, kulturološki i ekonomski razvoj društva,
- razvijati kulturu demokracije (socijalne vještine),
- unapređivati kvalitetu obrazovanja.

Planirano/predviđeno vrijeme: kraj 2014. godine.

2.2. Srednjoročni ciljevi

- ostvarenje uvjeta da Odjel dobije matičnost u postupcima izbora i reizbora u znanstveno-nastavna zvanja

Planirano/predviđeno vrijeme: početak 2011. godine.

- pokretanje združenog poslijediplomskog doktorskog studija iz Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja sa Sveučilištem u Teramu, Italija

Planirano/predviđeno vrijeme početka studija: ljetni semestar 2011. godine.

- pokretanje združenog diplomskog studija Kulturne sociologije sa Sveučilištem u Grazu (Austrija)

Planirano/predviđeno vrijeme početka studija: akademska godina 2011/2012.

2.3. Kratkoročni ciljevi

- popisati mjere koje se provode u svrhu uspostavljanja sustava osiguranja kvalitete i dovršiti potrebne dokumente

Planirano/predviđeno vrijeme: do kraja ožujka 2009. godine.

- izabrati povjerenstvo za unutarnje vrednovanje sustava osiguranja kvalitete koje će provesti unutarnju prosudbu

Planirano/predviđeno vrijeme: do kraja ožujka 2009. godine.

- razraditi ishode učenja za svaki predmet i program te kroz te ishode učenja poticati individualni potencijal studenata

Planirano/predviđeno vrijeme: akademska godina 2009/2010.

- poticati socijalni i kulturološki razvoj društva kroz zajednička istraživanja s akterima lokalne zajednice.

Planirano/predviđeno vrijeme: akademska godina 2009/2010.

- napraviti elaborat združenog doktorskog studija Sociologije regionalnog i lokalnog razvoja

Planirano/predviđeno vrijeme: akademska godina 2009/2010.

- napraviti elaborat združenog diplomskog studija Kulturne sociologije

Planirano/predviđeno vrijeme: rujan 2010. godine.

3. Strategija za promicanje kulture kvalitete

S ciljem što uspješnijeg integriranja u Europski prostor visokog obrazovanja Odjel je kao svoju osnovnu zadaću definirao stalnu brigu i poticanje kulture kvalitete. Plan je Odjela da postane predvodnikom u izgradnji i unaprjeđenju sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zadru i u Hrvatskoj. Strategija Odjela usmjerena je na razvoj modela unutarnje prosudbe sustava za osiguravanje kvalitete i pripreme za nezavisnu vanjsku prosudbu sustava osiguranja kvalitete. Radi postizanja međunarodnog priznanja rada Odjela u strategiji se posebno naglašava važnost ispunjenja kriterija za nezavisno vanjsko vrednovanje. Da bi to postigao Odjel će:

- izgraditi Sustav za osiguranje kvalitete na temelju misije i vizije Odjela,
- stalno jačati sustav osiguranja kvalitete nadograđujući pravilnike i priručnike u kojima će razrađivati daljnje procedure i mehanizme za poticanje daljnjeg razvoja kvalitete koji će uključivati i provjere funkcioniranja sustava. Pritom će se definirati odgovornosti svih nastavnika/ca, svi procesi i procedure za sve aktivnosti Odjela, načini prikupljanja, razmjene i analize svih informacija te mehanizmi praćenja i poboljšavanja,
- pored već postojećih koordinatora/ica za ECTS, web i međunarodnu suradnju, izabrat će se i koordinator za osiguranje kvalitete, koordinator za mobilnost i alumni te koordinator za odnose s javnošću,
- obaviti unutarnje vrednovanje sustava za osiguranje kvalitete,
- omogućiti stalnu izobrazbu članova/ca Odjela za provedbu i prosudbu sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima uključivanjem u seminare, radionica i drugih vidova edukacije koje organizira AZVO i daljnjim organiziranjem predavanja „Bolonja na sociologiji“,
- poticati suradnju i edukaciju studenata/ca, gospodarstvenika/ca, administrativnog i nastavnog osoblja u području sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima,
- pružati savjetodavnu potporu drugim Odjelima pri uspostavi i provedbi mehanizama unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete,

- poticati Sveučilište na suradnju s inozemnim stručnjacima u području neovisne vanjske prosudbe sustava osiguravanja kvalitete,
- unaprjeđivati kvalitetu obrazovanja povećanjem razine postignuća akademskih standarda,
- stalno informirati članove/ce Odjela kao i studente/ce o primjeni Europskih standarda i smjernica (ESG),
- stalno razvijati svijest o individualnoj i kolektivnoj odgovornosti za razvoj kulture kvalitete na Odjelu,
- uključivati Odjel kroz združene studije u hrvatski i europski prostor visokog obrazovanja i znanosti,
- nastojati da se nastavnim, znanstvenim i javnim djelovanjem svojih članova/ca unaprijedi prepoznatljivost Odjela i njegov rastući međunarodni kredibilitet.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2009. godine.

4. Strategija za učenje i nastavu

Budući da je jedan od temeljnih ciljeva Odjela stalno poticati kvalitetu nastave, educirat će se nastavnici/ce u načinima prenošenja vlastitih teorijskih i istraživačkih znanja kako bi se studenti/ce osposobili za samostalno učenje i istraživanje. Pritom će se nastojati osvijestiti uloga strategija učenja u područjima u kojima je Odjel već prepoznat u nacionalnim i međunarodnim okvirima i koji su temelj budućih združenih studija kao što suvremene sociološke teorije s naglaskom na poveznicu između mikro i makro pristupa, medijska istraživanja i metode, istraživanja migracija i etničnosti, lokalnog i regionalnog razvoja, postkolonijalne teorije i feminizam i kvalitativna metodologija. Nastava će se i dalje realizirati kroz predavanja, seminare, vježbe, te terenska istraživanja, pri čemu će se nastojati da se i dalje zadrže male seminarske grupe, te da asistenti/ce i ubuduće rade intenzivno i na njima i na vježbama. Odjel će razviti združene studijske programe na međunarodnoj razini na diplomskoj i doktorskoj razini i s tim u skladu razviti odgovarajuće studijske programe i module, te dobiti za to odgovarajuće dopusnice.

O učenju i nastavi brinu:

1. Uprava koju sačinjavaju pročelnik/ca Odjela i zamjenik/ca pročelnika Stručno vijeće Odjela kroz evaluacijske sastanke. Na tim sastancima koji se redovito odvijaju na kraju svakog i prije početka novog semestra svi nastavnici/ce zajedno sa studentskim predstavnicima/cama i dalje će se analizirati načini realizacije nastave iz svakog predmeta unutar programa svakog semestra, te dogovarati mjere poboljšanja ukoliko se uoče nedostaci u ECTS bodovima i uz njih povezane zadatke.
2. Povjerenstvo za osiguranje kvalitete.
3. Povjerenstvo za unutarnju prosudbu osiguranja kvalitete.
4. Odjelni koordinatori/ce za kvalitetu, ECTS, međunarodnu suradnju i mobilnost.
5. Radna skupina za razvoj studijskih programa koju čine pročelnik/ca Odjela, odjelni koordinator/ca za međunarodnu suradnju, za ECTS, mobilnost i kvalitetu zajedno s predmetnim nastavnicima/cama. U tu se svrhu planiraju održati radionice u kojima će se nastavnici/e upoznavati s ishodima učenja programa u cjelini i pojedinih kolegija, u skladu s Europskim kvalifikacijskim okvirom i Nacionalnim kvalifikacijskim okvirom (koji je u izradi).
6. Pročelnik/ca Odjela, odjelni koordinatori/ce za međunarodnu suradnju, ECTS i mobilnost i ubuduće će se brinuti da svi nastavnici/ce i studenti/ice dobivaju na

- vrijeme sve informacije o stipendijama, radionicama i seminarima za stručno usavršavanje, te im pomagati da na taj način poboljšaju svoje (nastavne) kompetencije.
7. Svi nastavnici/e na Odjelu periodički će jednom ispunjavati obrazac za samovrednovanje. Njihov će se nastavni rad i dalje procjenjivati kroz studentske ankete na razini Sveučilišta, te kroz studentske evaluacije tijekom semestralnih godišnjih sastanaka
  8. Kroz mentorski rad studenti/ice će se i dalje usmjeravati da program prate i individualno dizajniraju kroz izborne kolegije koji ih usmjeravaju prema što uspješnijoj realizaciji završnih i diplomskih radova, te pri izboru kolegija na drugim sveučilištima ukoliko se nalaze u programima mobilnosti.
  9. Studentima/cama će se i ubuduće organizirati predavanja o bolonjskom načinu studiranja, te o tome koje kompetencije očekuju poslodavci od njih nakon završenog preddiplomskog i diplomskog studija.
  10. Odjel će i ubuduće poticati nastavnike/ce da samostalno kreiraju nastavne materijale na hrvatskom jeziku za predmete i područja koji su specifičnost Odjela.
  11. Stručno vijeće Odjela i ubuduće će se brinuti da se sadržaji kurikuluma dizajniraju pažljivo u skladu s dobivenim dopusnicama, ali da se u njih ugrađuju i najnovije spoznaje ostvarene u polju.
  12. Odjel će osnovati Alumni preko kojeg će se dobiti povratne informacije o zadovoljstvu poslodavaca ishodima učenja koji su ostvareni programima na svim obrazovnim razinama.
  13. Odjel će nastojati pružati informacije o učinkovitosti nastave, praćenju napredovanja, uspješnosti, odnosno prolaznosti studenata, te praćenju ispravnosti primjene procedura ocjenjivanja studenata svima koji su za to zainteresirani.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2011. godine.

5. Strategija primjene pedagoških metoda u nastavi i razvoju nastave

Odjela za sociologiju postavlja visoke standarde u učenju i poučavanju, teži postati i vodeća ustanova u primjeni kvalitetne podrške studentima kako bi se povećala učinkovitost studiranja, potaknuo puni razvoj njihovih akademskih potencijala te osigurala njihova osobna dobrobit. Stoga će nastaviti nastavne programe dorađivati prema pristupu utemeljenom na ishodima učenja. Pritom će voditi računa o:

- svrhovitosti studija s obzirom na potrebe tržišta rada
- usklađenosti s misijom Sveučilišta i Odjela
- usporedivosti studijskih programa što se izvode na Odjelu s kvalitetnim programima akreditiranih srodnih studijskih programa u RH i zemljama EU
- s mogućnosti mobilnosti studenata u nacionalnom i međunarodnom prostoru visokog obrazovanja
- povezanosti s lokalnom zajednicom
- usklađenosti sa zahtjevima strukovnih udruženja-

Kroz ishode učenja Odjel će odgovoriti na pitanje što studenti trebaju znati/moći i učiniti kada završe studij, koje kompetencije trebaju posjedovati nakon završetka preddiplomskog i diplomskog studija sociologije, kao i nakon završetka diplomskog jednopredmetnog studija sociologije. Reformiranje studijskih programa sukladno koncepciji mjerljivih ishoda učenja omogućit će, naime, jasno pozicioniranje studijskih programa što se izvode na Odjelu unutar

Nacionalnoga kvalifikacijskog okvira i prevođenje akademskih profila i kvalifikacija ostvarenih na Odjelu za sociologiju Sveučilišta u Zadru u Europski kvalifikacijski okvir. U skladu s tim ishodima planirat će se nastava i pedagoške metode, odnosno zadaci koji će osigurati razvijanje znanja, vještine i kompetencija koje odgovaraju ishodima učenja. Zbog toga će svi nastavnici/ce Odjela svladati metodologiju definiranja ishoda učenja, izgradnje kurikuluma na temelju definiranih ishoda i razvijanje metodologije i instrumentarija za učenje i njihovo provjeravanje. U tu će se svrhu organizirati predavanja i radionice na kojima će se nastavnici/ce upoznati s izradom izvedbenih planova i programa kolegija na način da se ishodi učenja povezuju s metodama poučavanja (izvedbom predavanja, seminara, vježbi, rada na terenu, samostalnog učenja...), provedbom nastave (brojem sati pojedine nastave, mjestom izvođenja nastave, mogućim nositeljima/cama nastave...), te načinima provjere stečenih znanja, odnosno načinima evaluacije i oblicima ispita.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2011. godine.

5. Strategija za razvoj i istraživački rad

Strategija za razvoj i istraživački rad planiraj se na temelju brojnih nacionalnih i međunarodnih znanstveno-istraživačkih projekata u koje su do sada uključeni nastavnici/ce Odjela, posebno na iskustvima prijave i sudjelovanja nekolicine njih na FP5, FP6 i FP7 istraživačkim projektima. S obzirom na planirane združene studije s međunarodnim visokoškolskim ustanovama budući razvoj, te znanstvenu strategiju Sveučilišta u Zadru, razvoj i istraživački rad Odjela usmjeravat će se prema razvoju socioloških pristupa regionalnom i lokalnom razvoju. Stoga će se istraživački rad usmjeravati programima koji će spoznajni napredak ostvarivati izvornim znanstvenim istraživanjima za čije će se financiranje natjecati na međunarodnim natjecanjima. Pritom će se nastojati da se i studenti uključuju u znanstvena istraživanja koja će svojim sadržajem i visokim znanstvenim standardom pridonijeti boljem razumijevanju lokalne zajednice i raznolikosti kulturnog naslijeđa koju ta zajednica može komunicirati nacionalnom i međunarodnom održivom razvoju. U tom će se smislu na Odjelu poticati nastavnici/ice da se natječu na različite međunarodne istraživačke programe.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2011. godine.

6. Strategija promicanja mobilnosti

Sveučilište u Zadru već intenzivno surađuje sa Sveučilištem u Grazu (Austrija) i Sveučilištem u Teramu (Italija). S obje ustanove razvijeno je partnerstvo u mobilnosti (mobility partners) u poslijediplomskim i doktorskim studijima i ljetnim školama. S obzirom na planirane združene studije s obje ustanove, strategija Odjela je proširiti postojeću mobilnost od 5,9% studenata/ica u semestralnim programima mobilnosti. Stoga će studente/ice poticati ne samo na provođenje semestara u mobilnosti, nego i na sudjelovanje u međunarodnim ljetnim školama. U tu će im svrhu olakšavati priznavanje ECTS bodova ostvarenih na drugim učilištima tijekom tog razdoblja. Budući da su vrlo izgledne mogućnosti širenja konzorcija u oba planirana združena studijska programa, Odjel će još značajnije poticati mobilnost i nastavnika/ca i administrativnog osoblja.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2014. godine.

8. Strategija za unaprjeđenje infrastrukture i usluga studentima/cama

Odjel je svjestan da masovnost dovodi do slabije povezanosti između nastavnika/ca i studenata/ca kao i među samim studentima/cama. To je posebno izraženo u prvim semestrima na kojima se studenti/ce suočavaju s mnogim adaptacijskim teškoćama, te, nakon ranih neuspjeha, često gube motiv za studiranjem. Da bi se spriječile te negativne pojave, povećalo zadovoljstvo studenata studijem, te njihova prolaznost, Odjel će od prvog dana studiranja upućivati studente/ice na resurse psihosocijalne podrške studentima koje u tu svrhu ima Sveučilište.

Odjel će i dalje razvijati kulturu zajedničkog informiranja o problemima i poteškoćama s kojima se studenti/ice susreću tijekom studija, razvijati sustav mentorstva i savjetovanja studenata/ca te koristi web za ažurirano informiranje studenata/ca. Pritom je glavni cilj pružiti takve oblike podrške koji će potaknuti studente na izvrsnost u studiranju, na jačanje njihovih akademskih potencijala i njihove spremnosti za cjeloživotno učenje, kako bi se smanjio rizik od akademskog neuspjeha i odustajanja od studija te povećala opća kvaliteta njihova života

Odjel za sociologiju Sveučilišta raspolaže s dvije predavaonice. U jednu se može smjestiti 45, a u drugu 35 studenata/ca. Predavaonice su opremljene računalom, LCD projektorom, projekcijskim platnom i pločom. Sveučilište u Zadru raspolaže i posebnom predavaonicom za izvođenje poslijediplomskih studija, kapaciteta 20 studenata/ica, opremljenu na isti način, kao i informatičkim kabinetima potrebnim za izvedbu pojedinih aspekata metodoloških kolegija. S obzirom na planove otvaranja novih studija Odjel planira proširenje u nove prostorije planirane za društvene studije na Sveučilištu. To će znatno unaprijediti prostornu i tehnološku infrastrukturu i usluge studentima/cama.

Odjel će za studente prve godine kontinuirano organizirati: orijentacijsko predavanje, mentore, vršnjačke tutore, informativni materijali, a za sve druge studente grupe za učenje, savjetnike za programe na Odjeli i u mobilnosti, web stranice i tiskani informativni materijali
Planirano/predviđeno vrijeme: do 2012. godine.

9. Strategija za usavršavanje osoblja

Na Odjelu se organizira ciklus predavanja "Bolonja na sociologiji", odnosno postoji organizirana djelatnost na promociji Bolonje među nastavnicima/ama i studenti/ca/ma. Nastavnici i nastavnice Odjela koji redovito prate novosti na planu provedbe Bolonjskog procesa i koji su uključeni u niz Tempus projekata te drugih događaja koji se organiziraju na temu i dalje će diseminirati stečena znanja kroz predavanja i radionice ostalim nastavnicima/cama na Odjelu.

Odjel će i dalje poticati i znanstveno i istraživačko i nastavno usavršavanje osoblja organizacijom različitih radionica i predavanja, te sudjelovanjem u različitim međunarodnim znanstvenim i nastavnim projektima. Nastavit će s poticanjem nastavnika/ca da apliciraju na stipendije za boravak na stranim sveučilištima, te da se natječu za dobivanje nacionalnih i međunarodnih projekata jer se to smatra značajnim izvorom usavršavanja za samostalno bavljenje znanstvenim radom. Takva usavršavanja pružaju osnovu za znanstveno i nastavno

djelovanje na Odjelu. Poseban će se naglasak staviti na usavršavanje teorijskih i metodologijskih spoznaja mlađeg nastavnog osoblja.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2014. godine.

10. Strategija razvoja resursa (materijalnih, financijskih, ljudskih)

S obzirom na nedovoljnu tehnološku i prostornu opremljenost Odjela potrebno je kontinuirano nabavljati recentnu literaturu i omogućiti njenu dostupnost i studentima/cama i nastavnicima/cama. Također je potrebno dobiti veći broj učionica za vježbe, veći broj kabineta za nastavno osoblje, obnoviti računalnu opremu, te nabaviti programe za obradu podataka. Ti će se strateški ciljevi ostvarivati u skladu s financijskim mogućnostima Odjela i Sveučilišta. Odjel će nastojati aplicirati na programe poput IPA-e koji jednim dijelom financiraju opremu, ali i zapošljavanje mladih istraživača/ca i administrativnih voditelja projekata.

Stručno vijeće Odjela će redovito raspravljati i voditi brigu da nastavnici razvijaju svoje kompetencije i redovito ostvaruju uvjete za imenovanja i reizbor u nastavna i stručna zvanja u skladu sa zakonskim dokumentima. Preseljenjem u nove prostore i izgradnjom novog okruženja za nastavu i učenje, ostvarit će se znatno bolji prostorni uvjeti. Izgradnjom kabineta za vježbe iz kvantitativne i kvalitativne metodologije znatno će se bolje moći povezati nastavni i praktični rad. Također će se osigurati i prostor za priručnu odjelnu biblioteku te za timski studentski rad na zajedničkim projektnim zadacima. Otvaranjem združenih studija nadoknadit će se kadrovske slabosti poput nedostatka nastavnika/ca za izvođenje teorijsko-metodologijskih predmeta. Združeni studiji ujedno su i šansa da se ostvare i bolji financijski rezultati koji su do sada isključivo zavisili od financiranja nastave i projekata MZOŠ-a. Također će se poticati nastavnici/istraživači koji nemaju znanstvene projekte na nacionalnoj razini da ih prijave, a oni/one koji ih imaju izvan institucije, da u idućem projektnom ciklusu na njoj prijave projekte. Na taj će se način otvoriti mogućnost i za nova (novačka) radna mjesta što će znatno pridonijeti poboljšanju kadrovske strukture.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2013. godine.

11. Strategija za razvoj komunikacija i informacija

Odjel će unaprijediti komunikaciju (prema akademskoj zajednici i prema javnosti). U tu će svrhu izgraditi sustav prikupljanja, analiziranja i korištenja informacija za učinkovito upravljanje svim aktivnostima koje uključuju samovrednovanje svih predmeta, cjelokupnog programa i svih nastavnika/ca; utvrđivanje učinkovitosti Odjela; napredak nastavnog osoblja u nastavno-znanstvenim zvanjima; napredak studenata/ica; mogućnosti zapošljavanja diplomaca/ki; zadovoljstvo studenata/ica odabranim programom; informacije o profilu studentske populacije koja upisuje program te o dostupnosti resursa za učenje.

U sljedećem razdoblju potrebno je bolje oglašiti Odjel u nacionalnim i međunarodnim okvirima. Tome će pridonijeti snažnija prisutnost članova/ca u strukovnim udruženjima, (HSD, strukovne udruge, časopisi, mediji); znanstvena prisutnost (znanstveni radovi, knjige, publikacije, projekti, skupovi); međunarodni projekti (združeni studiji, suradnja, mobilnost); nastavak profiliranja programskog identiteta; osmišljena kadrovska politika (prepoznatljivi

kadrovski izbori, različite 'škole' teorijskog mišljenja, komunikacija suvremenih teorijskih mišljenja, otvorenost).

Odjel će redovito obavještavati javnost i sve zainteresirane o programima koje nudi, ishodima učenja, stupnjevima obrazovanja, postupcima izvođenja nastave, učenja i ocjenjivanja, resursima za učenje dostupnim studentima, te uključivanju mišljenja i iskustva bivših studenata/ica o mogućnostima zapošljavanja. Komunikacija i pravilno oglašavanje omogućit će i bolje pozicioniranje Odjela u nacionalnim i međunarodnim okvirima.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2014. godine.

12. Strategija razvoja međunarodne suradnje

Budući da je internacionalizacija Odjela jedan od temeljnih strateških ciljeva te da su unutar tog cilja planirani međunarodni združeni studiji na diplomskoj i doktorskoj razini, Odjel će nastojati razviti znanja, vještine i kompetencije cjelokupnog znanstveno-nastavnog, suradničkog i administrativnog osoblja da se uključuju u međunarodnu suradnju i mobilnost te da znanja i vještine koje na taj način dobiju uključe i izvedbu združenih studija. Također će se poticati nastavnici/ce koji su istodobno i aktivni istraživači/ice koji nemaju projekte na nacionalnoj razini, a u mogućnosti su prijaviti ih, da ih prijave kada za to imaju dovoljno kapaciteta. Odjel će poticati nastavnike/ice da se prijavljuju i na međunarodne projekte kao i na kraće i duže boravke na stranim sveučilištima. Također će poticati mobilnost od jednog do dva tjedna, nastojati povećati postotak od 1,5% nastavnika koji svaki semestar borave na inozemnim sveučilištima.

Planirano/predviđeno vrijeme: do 2014. godine.

13. Zaključak

Ostvarenje strateških ciljeva Odjela za sociologiju Sveučilišta u Zadru pratit će se:

- vrednovanjem sustava osiguravanja kvalitete prema zakonskim propisima i internim aktima,
- vrednovanjem financijskih i operativnih postupaka (povećanje prihoda iz međunarodne i nacionalne projektne aktivnosti),
- kroz provedbu politike kvalitete obrazovnih, razvojnih i istraživačkih procesa i resursa,
- javnim objavljivanjem kriterija ocjenjivanja i osiguravanjem prikladnih izvora pomoći studentima/cama u učenju,
- vrednovanjem učinkovitosti organizacijske strukture kojom se osigurava ostvarenje misije,
- vrednovanjem operativnih mogućnosti i vrednovanjem procesa komunikacije i protoka informacija unutar institucije,
- redovitim objavljivanjem informacija o svim aktivnostima.